

Школска 2016/2017. година

Општинско такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада

II разред

Шифра:

1. Прочитај следећи одломак и одговори на захтеве који следе.
„Зли пророче, не знам право да л' си птица или ђаво,
Да ли те је Сатан посл'о ил' те буре избацише
Сама, ал' незастрашена, у ту пусту земљу сјена
У дом овај опседнути – заклињем те, ах, не шути,
Реци, реци има л' мелем јада што ме измучише?”
Рече гавран: „Никад више”.

Пуно име и презиме аутора: _____

Наслов дела: _____

Књижевна врста: _____

Век у којем је дело настало: _____

2. Заокружи слово испред тачног назива строфе, коју препознајеш у наведеном примеру.

„И болест, чије су порекло
морали наћи већ лекари,
сплин, како би се негде рекло,
наша чамотиња у ствари,
овладала је њим помало.
Зацело њему није стало
самоубиство да покуша,
ал' сада му је хладна душа;
ко Чайлд Харолд је недосежан
ишио у салон из салона;
ни сплетке света, драж Бостона
ни уздаси, ни поглед нежан,
баш ништа пажњу да му скрене,
ни да га троне ни да га прене.”

а) бајроновска строфа б) оњегинска строфа в) леонинска строфа г) романтичарска строфа

3. Поред наведених књижевних дела напиши преиздан назив књижевне врсте.

а) *Горски вијенац* _____

б) „Јутутунска народна химна” _____

4.	<p>Име јунака из колоне повежи са ауторима у чијим се делима појављују. Два аутора су вишак.</p> <p>а) Андреас Сам б) Серлар Вукота в) Пера Зелембаћ</p> <p>1. Лаза Костић 2. Данило Киш 3. Лаза Лазаревић 4. Петар Петровић Његош 5. Иван Мажуранић</p>
5.	<p>Ко кади Кулиновој доноси вести о исходу Боја на Мишару, у истоименој народној епској песми?</p> <hr/>
6.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Уз тачне одговоре заокружи Т, а уз нетачне Н.</p> <p>а) У делу Вука Стефановића Каракића <i>Житије Ајдук Вељка Петровића</i> преплићу се хроничарски (историографски) и приповедачки (литерарни) елементи. Т Н</p> <p>б) Термин „вјеровања у ствари којијех нема“ Вук Стефановић Каракић је, у својој класификацији усмене прозе, користио за народну бајку. Т Н</p> <p>в) У својој класификацији народне поезије, Вук Стефановић Каракић је народне лирске песме поделио на мушке и женске. Т Н</p>
7.	<p>На основу биографских података одреди о ком књижевнику је реч.</p> <p>Овај аутор био је један од најзначајнијих српских писаца 19. века. Запамћен је као један од оснивача Друштва српске словесности, Народног музеја и Народног позоришта. Његов књижевни рад био је врло богат и разноврстан – писао је песме, критике, романе, трагедије и комедије. У његовом стваралаштву укрстили су се сентиментализам, класицизам, предромантизам, а у својим најбољим делима – комедијама јавља се и као претеча реализма.</p> <hr/> <p>(пуно име и презиме писца)</p>
8.	<p>Поред назива сваке епске песме напиши пуно име певача од ког је записана.</p> <p>а) „Бој на Мишару“ _____</p> <p>б) „Бановић Страхиња“ _____</p>
9.	<p>Подвуци четири појма која се односе на барокне тенденције у српској књижевности.</p> <p>„дух народа“ увођење народног језика у књижевност Волтер 19. век</p> <p>„племенити дивљак“ алегорија польски тринаестерац Славеносербски магазин</p>

10.	<p>Заокружи слово испред комбинације оних стилских фигура које препознајеш у наведеном одломку.</p> <p>„О, душе! О, мила сени! О, мајко моја! О, благо мени! Много је дана, много година, Много је горких било истина; Много ми пута дрхташе груди, Много ми срца цепаше људи...”</p> <p>а) полисиндет, анафора, апострофа б) алегорија, епифора, ономатопеја в) анафора, епитет, апострофа г) метафора, полисиндет, апострофа.</p>
11.	<p>У „Предговору Кромвелу“ Виктор Иго се залагао за јединство _____ у драми.</p>
12.	<p>На линији напиши коју врсту риме препознајеш у подвученим стиховима.</p> <p>Тедо' дугу да са неба свучем, дугом шарном да све вас обучем, да накитим сјајнијем звездама, да обасјам сунчаним лучама... <u>Дуга била, па се изгубила,</u> <u>Звезде сјале, па су и пресјале...</u></p>
13.	<p>На линијама напиши имена лица која воде следећи дијалог.</p> <p>_____ (<i>Врати се.</i>): Катицо, и ти, душо Јуцо, идите мало у ваша соба, имам једно мало разговор сос господар нотариус.</p> <p>_____ : 'Оћемо, папа. (<i>С Јуцом отиде.</i>)</p>
14.	<p>Заокружи тачан одговор. Симплоха је:</p> <p>а) стилска фигура која је сачињена од понављања истог вокала унутар једног или више стихова;</p> <p>б) стилска фигура која је сачињена од понављања почетне речи унутар узастопних стихова;</p> <p>в) стилска фигура која је сачињена од понављања речи или групе речи на крају првог и почетку другог стиха;</p> <p>г) стилска фигура која је сачињена од понављања речи или групе речи на почетку и крају узастопних стихова;</p> <p>д) стилска фигура гомилања речи истог или сличног значења.</p>
15.	<p>Заокружи тачан одговор. Двосложна метричка стопа у којој је први слог кратак, а други дуг назива се:</p> <p>а) трохеј; б) јамб; в) дактил; г) спондеј.</p>

16.	Италијански путописац који је 1774. године у свом делу <i>Пут по Далмацији</i> забележио текст песме „Хасанагиница”, зове се _____. (пуно име и презиме путописца)
17.	На линији напиши почетни стих песме Santa Maria della Salute. Притом, води рачуна о знаковима интерпункције. _____,
18.	Заокружи тачан одговор. Основно дејство емоционалног пречишћавања које, према Аристотелу, трагедија изазива у гледаоцу је: а) катарза; б) катихизис; в) трагичка кривица.
19.	Наведи четири дела која су штампана 1847. године на српском народном језику, а која означавају симболичну победу Вукових идеја, и имена њихових аутора. _____ _____ _____ _____
20.	Прочитај пажљиво следећу дефиницију и подвуци реченицу која се не односи на ову књижевну врсту. Поема је епско-лирска врста која се јавља у романтизму као пример синкретичности различитих жанрова. Писана је у прози. Њени фабулативни елементи пројети су снажном емоционалношћу. Одликују је и строга строфа и прецизна версификација. Тип њеног јунака често се одређује као „сувишни човек”, док је наратор склон коментарима како процеса стварања, тако и приказаних догађаја. Представници ове књижевне врсте у српској књижевности су Бајрон, Пушкин, Хајне, По, а код нас Радичевић, Куленовић, Црњански, и др.

Тест прегледали: _____

Број бодова: _____

РЕШЕЊА:

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	Едгар Алан По, <i>Гавран</i> , поема, 19. век	Три или четири тачна одговора 1 бод.
2.	б) оњегинска (строфа)	1 бод
3.	а) драмски спев б) сатирична песма	Оба тачна одговора 1 бод.
4.	а) 2 б) 4 в) 3	Сва три тачна одговора 1 бод.
5.	Два (врана) гаврана (који доносе извештај из битке) / гавранови / гавран / гаврани	1 бод
6.	а) Т б) Н в) Н	Сва три тачна одговора 1 бод.
7.	Јован Стерија Поповић (Признаје се само пуно име и презиме.)	1 бод
8.	а) Филип Вишњић б) Старац Милија (Признају се само пуни одговори.)	Два тачна одговора носе 1 бод.
9.	<u>увођење народног језика у књижевност</u> <u>алегорија</u> <u>пољски тринаестерац</u> <u>Славеносербски магазин</u>	Три или четири тачна одговора 1 бод. За подвучен нетачан термин нема бодова.
10.	в) анафора, епитет, апострофа	1 бод

11.	радње	1 бод
12.	леонинска / унутрашња (рима)	1 бод
13.	<u>Јања</u> <u>Катица</u>	Оба тачна носе 1 бод.
14.	г) Стилска фигура која је сачињена од понављања речи или групе речи на почетку и крају узастопних стихова;	1 бод
15.	б) јамб;	1 бод
16.	Алберто Фортис (Признаје се само наведено пуно име и презиме.)	1 бод
17.	<i>Опрости, мајко света, опрости,</i> (Признаје се и ако је Света написано великим словом.)	1 бод.
18.	а) катарза	1 бод
19.	<i>Горски вијенац</i> , Петар (II) Петровић Његош <i>Песме</i> , Бранко Радичевић Превод <i>Новог завјета</i> , Вук Стефановић Караџић (Вук Караджић, Вук Стеф. Караджић) <i>Рат за српски језик и правопис</i> , Ђура Даничић Редослед није битан.	Три или четири тачна одговора 1 бод.
20.	<u>Писана је у прози.</u> <u>Приказе је се као тачак одговор ако је ученик уз већ предвиђен одговор написао и реченицу: Представљаши ове књижевне</u> <u>врсје у српској књижевности су Ђурај,</u> <u>Лукић, Хајде, Јо, а ког је Радичевић,</u> <u>Кулешовић, Чурвански и други</u>	1 бод